

دو فصلنامه طب جنوب

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بوشهر

سال ششم، شماره ۱، صفحه ۳۶-۳۱ (شهریور ۱۳۸۲)

تأثیر کلونیدین به عنوان پیش داروی قبل از بیهوشی بر وضعیت آرامبخشی و ریکاوری اطفال

دکتر بهزاد مقصودی^{۱*}، دکتر سیداحمد راکعی^۲، دکتر سیدضیاءالدین بهین آئین^۳

استادیار بیهوشی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز

^۲ دستیار بیهوشی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز

^۳ استادیار بیهوشی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز

چکیده:

جدا نمودن کودکان از والدین و انتقال به اتاق عمل عموماً باعث ایجاد حالت اضطراب شدید می گردد که می تواند اثرات فیزیولوژیک و روانی نامطلوبی بدنبال داشته باشد. در مطالعه حاضر داروی کلونیدین بدلیل در دسترس بودن، بی مزه بودن، قابلیت استفاده خوراکی و اثرات دارویی مناسب بعنوان روش دارویی آرامبخش در کودکان مورد استفاده قرار گرفته است. شمار ۱۰۵ کودک ۹-۴ ساله با ASA=I کاندید عمل جراحی اختیاری انتخاب و بصورت تصادفی به سه گروه ۳۵ نفری تقسیم شدند. ۹۰ دقیقه قبل از زمان پیش بینی شده برای انتقال به اتاق عمل ۱ cc/kg محلول آب سیب فاقد هیچ دارویی (گروه گول دارو، n=۳۵)، حاوی کلونیدین بمیزان ۲ μg/cc (گروه کلونیدین-۲، n=۳۵) و یا کلونیدین بمیزان ۴ μg/cc (گروه کلونیدین-۴، n=۳۵) به کودکان داده شد. روش القا و نگه داری بیهوشی در همه کودکان یکسان بوده است. وضعیت آرامش قبل و حین جدا شدن از والدین و در زمان القای بیهوشی و همچنین فاصله زمانی پایان عمل جراحی تا آمادگی ترخیص از اتاق بهبودی در سه گروه تعیین و مورد مقایسه قرار گرفت. مقایسه وضعیت آرامش کودکان بعد از مصرف پیش دارو نشان می دهد که مصرف کلونیدین خوراکی با دوزهای ۲ μg/kg یا ۴ μg/kg موجب بهبود وضعیت آرامبخشی کودکان گشته بنحوی که در دقیقه ۹۰ بعد از مصرف پیش دارو در مقایسه با ۱۲/۵٪ از بیماران گروه گول دارو، ۷۸/۳٪ از گروه کلونیدین-۲ و ۹۰/۵٪ از گروه کلونیدین-۴ در حالت خواب آلودگی قرار داشته اند (P < ۰/۰۰۱). در زمان جدا سازی از والدین ۳۱/۴٪ کودکان گروه کلونیدین-۲ و ۴۲/۹٪ از گروه کلونیدین-۴ در وضعیت آرام-خواب بوده اند. در گروه گول دارو هیچکدام از کودکان در این وضعیت نبوده و در عوض ۷۷/۱٪ آنان مضطرب و پرخاشگر بوده اند (P < ۰/۰۰۱). در زمان القای بیهوشی ۱۸ بیمار از گروه گول دارو حالتی وحشت زده و گریان داشته اند در حالیکه ۲۲ بیمار از گروه کلونیدین-۲ و ۱۹ بیمار از گروه کلونیدین-۴ در وضعیت کمی ترسیده که براحتی آرام شده اند قرار داشته اند (P < ۰/۰۰۱). فاصله زمانی پایان عمل جراحی تا آمادگی ترخیص از اتاق بهبودی در سه گروه اختلاف معنی داری نشان نمی دهد و هیچگونه عارضه ای در بیماران سه گروه مشاهده نگردیده است. همچنین در هیچکدام از پارامترهای مورد مطالعه تفاوت آماری معنی داری بین گروههای کلونیدین-۲ و کلونیدین-۴ دیده نشده است (P < ۰/۰۰۱). بنابراین اثر داروی کلونیدین خوراکی در کاهش اضطراب قبل از عمل کودکان چشمگیر می باشد و برای این منظور استفاده از کلونیدین به میزان ۲ میکروگرم به ازای هر کیلوگرم وزن بدن حل شده در محلول آب سیب، ۹۰ دقیقه قبل از انتقال به اتاق عمل، توصیه می نمائیم.

واژگان کلیدی: اطفال، پیش داروی بیهوشی، کلونیدین، اضطراب